

Ɂədəwéts'əhsj̄ láts'uwí ts'eniwé ts'iñóné ɬagot'íle

Láhtare dene yerí hé kugha ts'ónét'e ɬekáradéhshó goghq kuhiníyé sígowi k'é kúlaɬədi dúyé keríwj̄. Yerí goghq ráɬəd̄ekewé belaoduwí zō keniwé. Ɂədəwéwihsj̄ nídé zō yerí gok'é kuhiníyé sígowi kehulé ɬagodə keniwé. Du ɬehláwohwí keniwé, ɬeyí yerí gok'é kuhiní sígowi ɬeyí dódí ɬawodə zō keniwé.

Dənél̄hí hodahshó dəwé wohsj̄ ghø godə nídé, ɬékuri radíle. Ló ɬakədi ts'eniwé gha góqo.

Yerí gháré keyagowé

Du t'áhsj̄ láodet'e dagháré zō dene dəwé həhsj̄ gha ts'eniwé gha, həderi sóagoréht'e dagháré kek'ínadírets'ehwe keyagowé:

- gowere dəwé wohsj̄ gha k'ínagoyj̄a
- goghq godə dódí nídé goghq rádaodøyə gú duká ɬadi:
 - * "Lá du t'áhsj̄ segha got'ódéra" dódí nídé "Kúladi dúyé" dódí nídé w'ila, "Jø wiðále nídéa dene ɬareyóné gha gonezó gha."
- du kegoya gú dene kílj̄ gú t'áhsj̄ ɬakeja kólí du kugha got'ódéra.
- ɬehláts'iñj̄ gots'é zō ɬakeniwé ɬakət'í, dukáni:
- det'áhsj̄ gha ɬedjht'í həhsj̄, yerí sure begha nezó dene ghá hələ, node begháts'eyúda k'é godə, dene dəwé həhsj̄ gá godə dódí nídé ɬedjht'í híshu détl'e
- kótú dódí nídé ráidi, ts'et'ure ts'ihd̄e ɬekəhj̄ kérégokeríhwí, dódí nídé gots'éh̄gné ɬakiyehj̄
- gowere dá dene keyíle sure goyedá dene kílj̄ gú ɬakéti nídé:
 - mení gowere ló dene hílj̄ ta sure begháré sódi gohwé hílj̄ duhxone déhlé ke ɬónédewá gú yerí gok'aniwe ɬareyóné dugáyj̄di.
 - t'ree sure gonezó ɬedjht'í kó ɬat'í duxone deɬedjht'í ghálayedále, gú du gonezó ɬedjht'í kó ɬat'í.
 - néhlé mení sure xáyída yíle duhxonedí du dəfíghá k'erárəhsí, gú yerí t'aweda du begha got'ódéra gú táɬədədəwi, begha dugóka kegóhlj̄.

ɬedjht'í híshu Joe Beaverho yíshu.

Kólí kólahsó dúle gołq kehé dúle néhlé ts'éránadí.

Godə húwah?o

Néhlé dádi dagháré sure dáyəniwé begha dágóht'e kodewáhsha híjka húwah?o.

ɬeht'l'ái bek'ádaodáh?a

ɬeht'l'ái "Dánet'e?" kúts'ədi wóle.

Dukugháwdíle.

Mení dəwé wohsj̄ yeniwé lá goshó waní wiða keniwé. Ká seghq ɬáradíewe keniwé gots'é kúérádaorahsa.

Daɬudahke

Súré kodewahshá nídé raxéhlé goghq dahudahke: "ɬeká ɬadéhshó dúyé k'éní ɬadéwé wohsj̄ kek'ínadírhweq?"

Héqé hadí nídé derí goghq dakudahke...

"Yerí hé ɬadedjdlə gha?"

"Judóné ɬadedjdlə gha?"

"ɬeyí yerí hé ɬadeduhdlə nídí sú gogha t'áhsj̄ xáwíhya (fék'u, ráidi, bə, hóyí)?"

Gots'éh̄gné goch'órəjí ɬakədi nídé ló ɬekáriɬedíkeniwé gúyá ɬakədi gú gok'éhtá gokedéra gha gudədi.

Bets'érágúdī gokareniwé

Mení dəwé wohsj̄ ghø dene ɬeká ɬahédeyldí gú ɬehdíní goghq t'áhsj̄ ɬadewödí dené hédeyldí kólí ɬehdíní begha gots'éréwówjle. Goghq nets'é bek'éch'a kólí, ɬehláníwe nídé gots'éh̄gné dúyé gha. ɬeyí néhlé mení dúle yets'érádi goghq ɬeká ɬahéts'edúdi gok'é ɬarúwí gogha bérádaonihsá, kólí ɬehdíní gótl'a gots'é dugáwödile. Híjdú ɬadedudlə yerahwé nídé mení dúle yets'érádi yeghá ríniya gots'é ɬehdíní waní dukugháwdíle.

Hagú není dánet'e?

Sú negha dugóka kegóhlj̄?

Sú gogá k'ínagowóra negha kehúle k'é negha ɬagóht'e?

Sú ɬadéwé wohsj̄ kek'ínadírhwe?

Nenizq ɬeká ɬarenewéle.

Góz dene ɬadéwé wísl kereyíwj̄ w'ila. K'áhjine ɬareyóné máhsı du ɬadéwé wihsj̄ ló harakeniwé.

Híjdú néhlé dágóht'e du golq gots'é ɬeká ɬagówót'élé góqo.

Híjdú yerí goghq raxegha dugóka kegóhlj̄ hé lá goshó dúyé gohwé ká kehulé ɬagodə gha.

Híjdú raxerado kegówóle gogha híjdú raxets'érágúdī gudáhkə.

Raxéhlé yíléle nídé dene híshu mení dúle bets'é gohdə ts'eniwé goghq ts'égots'udə.

Mení dúle dene ts'érádə?

- Dene yíghóné, dene hégot'íne, dené ɬone rábe, denéhlé ke
- ɬedjht'í kó góyə dene ts'érádi, gáɬurehtə, dene hek'édi
- Dene ɬeyai hílj̄ kó judení fori dene ghákeyedaní.
- gonezó fits'úhya gha dene goyá hé dene ts'érádi, ráidi k'é, lísaldá
- dene ɬadéwéwohsj̄ goch'á ɬeghálayeda gha déhw'l ke
- Ts'ódane ts'érákədi gha ɬudítá 1-800-668-6868 (dzine, tewe gháré)
- Júhdá nénlé dene ts'érákədi gha ɬudítá 1-800-661-846 (xéhts'é lähdi sadzé, horénq ɬó líe sadzé gots'é)
- Nats'ee J'e k'e ts'ónét'e gogha ɬudítá 1-800-661-846 (dzine, tewe gháré)
- ɬerákə kó ɬadéwá ts'uhşj̄ goch'á dene ts'érákədi ɬudítá 777-1234 (dzine, tewe gháré)

ɬedjht'í híshu Joe Beaverho yíshu.

Dene Dəwé Həhsı́ gá Godə

Meni dəwé wohsı́ ghø godə nídé ká gok'éhtá k'ínagozə gha. Dene lak'e dəwé yáhíhsı́ tóréht'é gota dídet'e gowere keyagoyíhwę, dódí nídé gogħo denáhlę́ ts'é goyı́də.

Meni dəwé wohsı́ kek'ínadlrehwe duláwohwi keniwę. Meni dəwé wohsı́ kek'ínadlrehwe k'áhjine rareyóné durehláwohwi keniwę, kólí yeri gok'ékuhjnýé sígowi kehúlé ɻagudə keniwę.

ɻedəwéts'əhsı́ gogħo gots'ədə kexóht'e dənáhlę́ gok'áwohdi yeniwę gha gózole. Gogħo gots'ədə gháré wáyi gogá kots'enihsħo gha gú dene ke yeri ghø rárədīrekewe ghø gokədə ɻakejá nídé du gozo kədəwé yákıhsı́ gha.

Hóyí dene káderá hóyí goghái hé hóyí dáréht'e kuts'é ráreyedí sóni kólí dúle dəwé kəhsı. Denáhlı́ ts'urédi nídé ɻəhdní dúyé ɻeká ɻadədədlə ts'əruwíle.

Láhtare yeri kexóht'é dene dəwé həhsı́ sure kégóhfha hé níwá gots'ę́ ragóht'e. Deri lóodet'e gháré ɻedahx q dene bet'éré duyáyı́dī kexóht'é dəwéwohsı́ hı́ka ɻayet'ı́ sóni kólí gowere níwanita gots'ę́ tárədīdəwí hé du set'ódérá yereyíwı́ kexóht'é bet'éré duyáyı́dī gúni gots'éhżóné gok'ę́ ríredeniwę kexóht'é ɻayet'ı́.

ɻedjitt'é hishu Joe Beaverho yíshu.

Wahti, 1984
T. Macintosh/Júhdá néne T'áhsı́ hek'égódi kó

ɻedəwéts'əhsı́ Raxehék'ęgúrá ɻahet'élé

Dene dəwé həhsı́
dudene hék'ęgúrá ɻahet'élé.

ɻedjitt'é hishu Joe Beaverho yíshu.

Həderi ɻedjitt'é hı́dē B.C. denékqę́ got'ıné gha déhwı́l got'ıné hę́ę̄ kedi dagħaré go ɻedjitt'é (Dene dəwé yáhíhsı́ rádaots'ədəyə ɻaggóht'élé) hé dədi k'éhtá deri ɻedjitt'é deyít'e. ɻeyi Ts'ít'ine ta ɻeyi dene dəwéwohsı́ goch'á ɻegħalayeda ke ɻeyi Júhdá néne dene dəwé wohsı́ goch'á gogħa ɻegħalayeda got'ıné, hé Júhdá gogħa dene ɻeyai hı́l hé Gávureħtę́ got'ıné ke gots'érādadeyı́dī dagħaré deri ɻedjitt'é kedeyjt'e.

North Slavey

June 2005

Júhdá ɻerákə kó rásayat'a gú ɻeyi gots'ę́ ɻehxe hé ɻelj ke rágoya. 1991
T. Macintosh/Júhdá néne T'áhsı́ hek'égódi kó